

ชุดการเรียนรู้

รายวิชา การบัญชีเบื้องต้น รหัสวิชา ง 30293

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การวิเคราะห์รายการค้า

ชุดที่ 1 เรื่อง รูปแบบของกิจการค้า

โดย

นางปนพร พรหมหล่อ

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๕๔

อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

คำรับรอง

ชุดการเรียนรู้ รายวิชาบัญชีเบื้องต้น รหัสวิชา ง 30293 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การวิเคราะห์รายการค้า ชุดที่ 1 เรื่อง รูปแบบของกิจการค้า เป็นผลงานของนางปณพร พรหมหล่อ ครูชำนาญการ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๕๔ อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ จัดทำขึ้นจริง

ลงชื่อ

(นายสมทบ ธีระพันธ์)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๕๔

คำนำ

ชุดการเรียนรู้ รายวิชาบัญชีเบื้องต้น รหัสวิชา ง 30293 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การวิเคราะห์รายการค้า ชุดที่ 1 เรื่อง รูปแบบของกิจการค้า จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนได้ศึกษาเนื้อหาด้วยตนเอง ฝึกตอบคำถามในแบบฝึกกิจกรรมและตรวจสอบความก้าวหน้าของตนเองจากแนวคำตอบของแต่ละกิจกรรม จึงได้จัดทำชุดการเรียนรู้ ประกอบการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ ที่ 2 เรื่อง การวิเคราะห์รายการค้า จำนวน 7 ชุด ใช้เวลาในการเรียนรู้ 14 ชั่วโมง เพื่อมุ่งหวังให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีดังนี้

ชุดที่ 1 รูปแบบของกิจการค้า

ชุดที่ 2 รายการค้า

ชุดที่ 3 การวิเคราะห์รายการค้า

ชุดที่ 4 รูปแบบการวิเคราะห์รายการค้า

ชุดที่ 5 การวิเคราะห์รายการค้าโดยการแสดงในรูปของงบดุล

ชุดที่ 6 การวิเคราะห์รายการค้าตามหลักการบัญชีคู่

ชุดที่ 7 การจัดหมวดหมู่และการกำหนดเลขที่บัญชี

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ชุดการเรียนรู้ ชุด นี้คงจะเป็นประโยชน์สำหรับนักเรียนและครูที่สนใจ ซึ่งจะเป็นแนวทางในการสร้างชุดการเรียนรู้ ในวิชาการบัญชีเบื้องต้น และวิชาอื่นๆ

ปณพร พรหมหล่อ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
คำชี้แจง	ค
คำแนะนำสำหรับครู	ง
คำแนะนำสำหรับนักเรียน	จ
มาตรฐานการเรียนรู้ / ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง / สาระการเรียนรู้ / สาระสำคัญ	ฉ
เวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน / สรรถนะของผู้เรียน / คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ช
แบบทดสอบก่อนเรียน	1
ใบความรู้	3
ใบงานที่ 1.1	8
ใบงานที่ 1.2	9
ใบงานที่ 1.3	10
แบบทดสอบหลังเรียน	11
ภาคผนวก	13
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน	14
เฉลยใบงานที่ 1.1	15
เฉลยใบงานที่ 1.2	16
เฉลยใบงานที่ 1.3	17
เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน	18
บรรณานุกรม	19

คำชี้แจงการใช้

ชุดการเรียนรู้ รายวิชาบัญชีเบื้องต้น รหัสวิชา ง 30293 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ใช้ประกอบหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การวิเคราะห์รายการค้า ได้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นสื่อประกอบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ควบคู่กับแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 7 แผน ดังนี้

ชุดที่ 1 รูปแบบของกิจการค้า	จำนวน 2 ชั่วโมง
ชุดที่ 2 รายการค้า	จำนวน 2 ชั่วโมง
ชุดที่ 3 การวิเคราะห์รายการค้า	จำนวน 2 ชั่วโมง
ชุดที่ 4 รูปแบบการวิเคราะห์รายการค้า	จำนวน 2 ชั่วโมง
ชุดที่ 5 การวิเคราะห์รายการค้าโดยการแสดงในรูปของงบดุล	จำนวน 2 ชั่วโมง
ชุดที่ 6 การวิเคราะห์รายการค้าตามหลักการบัญชีคู่	จำนวน 2 ชั่วโมง
ชุดที่ 7 การจัดหมวดหมู่และการกำหนดเลขที่บัญชี	จำนวน 2 ชั่วโมง

ชุดการเรียนรู้ รายวิชาบัญชีเบื้องต้น รหัสวิชา ง 30293 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชุดที่ 1 เรื่อง รูปแบบของกิจการค้า ประกอบด้วย

1. คำแนะนำสำหรับครู
2. คำแนะนำสำหรับนักเรียน
3. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด / จุดประสงค์การเรียนรู้/สาระสำคัญ / เวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน / คุณลักษณะอันพึงประสงค์
4. แบบทดสอบก่อนเรียน
5. ใบความรู้
6. ชุดการเรียนรู้
7. แบบทดสอบหลังเรียน
8. เฉลยชุดการเรียนรู้แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

คำแนะนำสำหรับครู

ชุดการเรียนรู้ รายวิชาบัญชีเบื้องต้น รหัสวิชา ง 30293 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชุดที่ 1 เรื่อง รูปแบบของกิจการค้า จำนวน 2 ชั่วโมง ใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การวิเคราะห์รายการค้า ประกอบด้วย คำแนะนำสำหรับครู คำแนะนำสำหรับนักเรียน สารและมาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สำคัญ เวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน สมรรถนะของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ แบบทดสอบก่อนเรียน ใบความรู้ ใบงาน แบบทดสอบหลังเรียน และภาคผนวก ประกอบด้วย เฉลย แบบทดสอบก่อนเรียน เฉลยใบงาน และเฉลยแบบทดสอบหลังเรียน บรรณานุกรม ในการใช้ชุดการเรียนรู้ชุดนี้ ครูผู้สอนควรปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาคู่มือการใช้ชุดการเรียนรู้รายวิชาบัญชีเบื้องต้น ให้เข้าใจ
2. ชี้แจงขั้นตอนการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้รายวิชาบัญชีเบื้องต้น นี้ให้นักเรียนเข้าใจ
3. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนก่อนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ ทำใบงานและตรวจ

คำตอบตามเฉลยในภาคผนวกที่ละใบงาน

4. ดูแลให้นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนและให้คำแนะนำเมื่อนักเรียนพบปัญหา
5. ประเมินผลการเรียนของนักเรียนอย่างต่อเนื่องและให้แรงเสริมในการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน
6. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนเมื่อศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้ และทำใบงาน รายวิชาบัญชีเบื้องต้น เสร็จสิ้น
7. บันทึกผลการประเมินหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้รายวิชาบัญชีเบื้องต้น ทุกครั้ง

คำแนะนำสำหรับนักเรียน

ขั้นที่ 1 ศึกษาขั้นตอนการใช้ชุดการเรียนรู้รายวิชาบัญชีเบื้องต้น รหัสวิชา ง 30293
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี หน่วยการเรียนรู้ที่ 2
เรื่อง การวิเคราะห์รายการค้า ให้เข้าใจชัดเจน

ขั้นที่ 2 ศึกษาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระสำคัญเวลาที่ใช้ใน
การจัดการเรียนการสอน คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ขั้นที่ 3 ทำแบบทดสอบก่อนเรียนตรวจคำตอบจากเฉลยในภาคผนวก แล้วบันทึกคะแนน
ลงในแบบบันทึกคะแนน

ขั้นที่ 4 ศึกษาและทำความเข้าใจเนื้อหาจากใบความรู้และทำใบงาน ด้วยตนเองและตรวจ
คำตอบจากเฉลยในภาคผนวกไปที่ละใบงานตามลำดับ เมื่อพบปัญหาให้ขอคำแนะนำจากครูทันที

ขั้นที่ 5 ทำแบบทดสอบหลังเรียนตรวจคำตอบจากเฉลยในภาคผนวกแล้วบันทึกคะแนนลงใน
แบบบันทึกคะแนน

ขั้นที่ 6 ประเมินผลว่านักเรียนผ่านเกณฑ์หรือไม่

ผ่านเกณฑ์การประเมินให้ศึกษาชุดการเรียนรู้ชุดต่อไป

ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินให้ย้อนกลับไปศึกษาและทำความเข้าใจเนื้อหาจาก

ใบความรู้และทำใบงานด้วยตนเองใหม่

มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 : การดำรงชีวิตและครอบครัว

มาตรฐาน ง 1.1 เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มีคุณธรรม และลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมเพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัว

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. เข้าใจความหมายของรูปแบบและลักษณะของกิจการธุรกิจประเภทต่างๆ ได้
2. อธิบายการจัดตั้งของธุรกิจแต่ละประเภทได้
3. บอกข้อแตกต่างของบริษัทจำกัดและบริษัทมหาชนจำกัดได้
4. ระบุความสำคัญของสหกรณ์ประเภทต่างๆ ได้
5. ระบุหลักการเลือกรูปแบบการประกอบธุรกิจได้

สาระสำคัญ

รูปแบบของธุรกิจ เจ้าของกิจการหรือผู้ลงทุนจะจัดตั้งธุรกิจในรูปแบบใดขึ้นอยู่กับเงินลงทุน ลักษณะของการดำเนินธุรกิจ จำนวนผู้ลงทุนและนโยบายของเจ้าของกิจการหรือผู้ลงทุน ซึ่งมี 3 รูปแบบ คือ กิจการเจ้าของคนเดียว ห้างหุ้นส่วน และบริษัท ซึ่งลักษณะของกิจการธุรกิจแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ธุรกิจเกี่ยวกับบริการและธุรกิจเกี่ยวกับสินค้า จะเลือกรูปแบบของการดำเนินธุรกิจตามความเหมาะสม

สาระการเรียนรู้

รูปแบบของกิจการค้า

เวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

ชุดที่ 1 รูปแบบของกิจกรรมคำ

จำนวน 2 ชั่วโมง

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. นักเรียนสามารถสืบค้นข้อมูลได้
2. นักเรียนมีการบันทึกข้อมูล
3. นักเรียนมีการรวบรวมข้อมูล
4. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้
5. นักเรียนสามารถนำเสนอข้อมูลโดยใช้กระบวนการกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ซื่อสัตย์สุจริต
2. มีวินัย
3. ใฝ่เรียนรู้
4. มุ่งมั่นในการทำงาน

แบบทดสอบก่อนเรียน
เรื่อง รูปแบบของกิจการค้า

รายวิชา การบัญชีเบื้องต้น รหัสวิชา ง 30293
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การวิเคราะห์รายการค้า
เรื่อง รูปแบบของกิจการค้า

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย (×) ในช่องที่ตรงกับคำตอบที่ถูกต้อง ลงในกระดาษคำตอบ

- องค์กรธุรกิจใดที่มีความเป็นอิสระมากที่สุด
 - กิจการเจ้าของคนเดียว
 - ห้างหุ้นส่วน
 - บริษัทจำกัด
 - สหกรณ์
- ข้อใดคือข้อเสียของกิจการเจ้าของคนเดียว
 - มีกฎหมายและข้อบังคับน้อยกว่ากิจการอื่น
 - ได้รับผลกำไรทั้งหมดแต่เพียงผู้เดียว
 - กิจการมีขนาดเล็ก
 - เล็กกิจการได้ง่าย
- ข้อใดคือลักษณะของห้างหุ้นส่วน
 - มีบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมก่อตั้งกิจการ
 - มีบุคคลตั้งแต่ 7 คนขึ้นไปร่วมก่อตั้งกิจการ
 - จดทะเบียนที่กรมทะเบียนการค้า
 - มีการซื้อขายหุ้นให้กับผู้เป็นเจ้าของก่อนขายให้กับบุคคลภายนอก
- ห้างหุ้นส่วนสามัญ ที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลแล้ว จะมีชื่อเรียกตามข้อใด
 - ห้างหุ้นส่วนสามัญ
 - ห้างหุ้นส่วนวิสามัญ
 - ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล
 - ห้างหุ้นส่วนจำกัด

5. ห้างหุ้นส่วน มี 2 ประเภท คือข้อใด
 - ก. ห้างหุ้นส่วนสามัญและห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล
 - ข. ห้างหุ้นส่วนสามัญและห้างหุ้นส่วนจำกัด
 - ค. ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลและห้างหุ้นส่วนจำกัด
 - ง. ห้างหุ้นส่วนสามัญและห้างหุ้นส่วนวิสามัญ
6. ข้อเสียของห้างหุ้นส่วน คือข้อใด
 - ก. ระดมเงินทุนได้มากกว่ากิจการเจ้าของคนเดียว
 - ข. ระดมทุนได้มากกว่าบริษัทจำกัด
 - ค. รับผิดชอบหนี้สินไม่จำกัดจำนวน
 - ง. นำหุ้นเข้าซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ได้
7. ผู้ถือหุ้นชนิดใด มีสิทธิในการบริหารงานในบริษัทจำกัด
 - ก. ผู้ถือหุ้นสามัญ
 - ข. ผู้ถือหุ้นปริมสิทธิ์
 - ค. ผู้ถือหุ้นสามัญนิติบุคคล
 - ง. ผู้ถือหุ้นปริมสิทธิ์ชนิดสะสมเงินปันผล
8. บริษัทจำกัด มีข้อจำกัดด้านกฎหมาย โดยกำหนดให้มีผู้เริ่มก่อการจัดตั้งบริษัทไว้อย่างไร
 - ก. 2 คนขึ้นไป
 - ข. 5 คนขึ้นไป
 - ค. 7 คนขึ้นไป
 - ง. 15 คนขึ้นไป
9. ข้อจำกัดของบริษัทมหาชน คือข้อใด
 - ก. มีผู้ถือหุ้นตั้งแต่ 100 คนขึ้นไป
 - ข. มีผู้ถือหุ้นตั้งแต่ 50 คน ขึ้นไป
 - ค. มีผู้ถือหุ้น ตั้งแต่ 7 คนขึ้นไป
 - ง. มีผู้ถือหุ้นไม่เกิน 15 คน
10. รัฐวิสาหกิจใดที่ดูแลเรื่องสาธารณูปโภค
 - ก. การท่าเรือแห่งประเทศไทย
 - ข. การไฟฟ้าแห่งประเทศไทย
 - ค. การบินไทย
 - ง. บริษัทไทยคม

ใบความรู้ เรื่อง รูปแบบของกิจการค้า

รูปแบบของกิจการค้า

การประกอบธุรกิจการค้าอาจดำเนินการได้หลายรูปแบบ ทั้งโดยบุคคลคนเดียวเป็นเจ้าของกิจการโดยลำพัง หรืออาจดำเนินการโดยร่วมลงทุนกับบุคคลอื่นเป็นกลุ่มคณะก็ได้

การที่จะตัดสินใจเลือกดำเนินการธุรกิจการค้าในรูปแบบใดนั้น ผู้ประกอบการจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบที่สำคัญหลายประการด้วยกัน เช่น ลักษณะของกิจการค้า เงินทุน ความรู้ความสามารถในการดำเนินธุรกิจ เป็นต้น

ทั้งนี้ เพื่อให้การประกอบธุรกิจนั้นประสบผลสำเร็จนำมาซึ่งผล ประโยชน์และกำไรที่พอประมาณ

ปิยะลักษณ์ พงศ์ติวัฒน์กุล (2549 : 8) ได้สรุปเกี่ยวกับรูปแบบของกิจการค้าไว้ดังนี้ รูปแบบของกิจการค้าแบ่งออกได้ 3 รูปแบบ

1. กิจการของเจ้าของคนเดียว
2. ห้างหุ้นส่วน
3. บริษัทจำกัด

กิจการค้าอาจตั้งขึ้นในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งดังต่อไปนี้

1. กิจการเจ้าของคนเดียว (proprietorship) ลักษณะของกิจการประเภทนี้คือ

การตัดสินใจต่างๆ เป็นสิทธิของผู้เป็นเจ้าของเพียงคนเดียว คิดคนเดียว ทำคนเดียว

ผลดีคือตัดสินใจง่ายและรวดเร็ว แต่ผลจากการคิดคนเดียว ไม่ว่าจะ เป็นผลดีได้กำไร หรือ เป็นผลเสียขาดทุน ก็รับผลคนเดียวเต็มๆ ซึ่งลักษณะธุรกิจประเภทนี้จะดีมากถ้าเจ้าของไม่มีปัญหาเรื่องเงินทุนหมุนเวียน เพราะธุรกิจประเภทนี้ไม่สามารถระดมทุนจากใครได้ โดยมีลักษณะดังนี้

1. มีเจ้าของกิจการเพียงคนเดียว ใช้เงินลงทุนน้อย
2. เจ้าของกิจการมีความรับผิดชอบในหนี้สินทั้งหมดไม่จำกัดจำนวน เจ้าหนี้มีสิทธิ

เรียกร้องเอาทรัพย์สินของเจ้าของได้ ถ้าทรัพย์สินของกิจการไม่เพียงพอชำระหนี้

3. เจ้าของกิจการได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนทั้งผลกำไรและผลขาดทุนเพียงคนเดียว การควบคุมการดำเนินงานโดยเจ้าของกิจการคนเดียว

2. ห้างหุ้นส่วน แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. ห้างหุ้นส่วนสามัญ (ordinary partnership) คือ ห้างหุ้นส่วนที่ผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคนต้องรับผิดชอบในหนี้สินทั้งหมดของห้างหุ้นส่วนโดยไม่จำกัดจำนวน ดังนั้น ผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคนจึงมีสิทธิดำเนินกิจการในนามห้างหุ้นส่วนได้ ซึ่งห้างหุ้นส่วนสามัญจะจดทะเบียนหรือไม่ก็ได้ ห้างหุ้นส่วนสามัญจึงแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล มีสภาพเป็นนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนสามัญไม่จดทะเบียน มีฐานะเป็นบุคคลธรรมดา

2. ห้างหุ้นส่วนจำกัด (limited partnership) ห้างหุ้นส่วนประเภทซึ่งมีผู้เป็นหุ้นส่วน 2 จำพวก คือ

2.1 หุ้นส่วนจำกัดความรับผิด ได้แก่ ผู้เป็นหุ้นส่วนคนเดียวหรือหลายคน ซึ่งรับผิดจำกัดเพียงจำนวนเงินที่ตนรับว่าจะลงทุนในห้างหุ้นส่วนเท่านั้น

2.2 หุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิด ได้แก่ หุ้นส่วนคนเดียวหรือหลายคนซึ่งรับผิดในบรรดาหนี้สินทั้งปวงของห้างหุ้นส่วนโดยไม่จำกัดจำนวน

3. บริษัทจำกัด (company limited) ตั้งขึ้นด้วยการแบ่งทุนเป็นหุ้น แต่ละหุ้นมีมูลค่าเท่าๆ กัน โดยผู้ถือหุ้นต่างรับผิดเพียงไม่เกินจำนวนเงินที่ตนยังใช้ไม่ครบมูลค่าของหุ้นที่ตนถือ ซึ่งลักษณะของบริษัทจำกัด สรุปได้ดังนี้

- แบ่งหุ้นออกเป็นหุ้นละเท่าๆกัน
- ผู้ถือหุ้นรับผิดจำกัดเพียงเงินค่าหุ้นที่ยังส่งไม่ครบ
- มูลค่าของหุ้นๆหนึ่งนั้น ต้องไม่ต่ำกว่า 5 บาท
- หุ้นหนึ่งนั้นแบ่งแยกไม่ได้

บริษัทจำกัด (company limited) ตั้งขึ้นด้วยการแบ่งทุนเป็นหุ้น แต่ละหุ้นมีมูลค่าเท่าๆ กัน โดยผู้ถือหุ้นต่างรับผิดเพียงไม่เกินจำนวนเงินที่ตนยังใช้ไม่ครบมูลค่าของหุ้นที่ตนถือ ซึ่งลักษณะของบริษัทจำกัด สรุปได้ดังนี้

- แบ่งหุ้นออกเป็นหุ้นละเท่าๆกัน
- ผู้ถือหุ้นรับผิดจำกัดเพียงเงินค่าหุ้นที่ยังส่งไม่ครบ
- มูลค่าของหุ้นๆหนึ่งนั้น ต้องไม่ต่ำกว่า 5 บาท
- หุ้นหนึ่งนั้นแบ่งแยกไม่ได้

การจัดตั้งบริษัทจำกัด

- 1.1 มีบุคคลอย่างน้อย 7 คน มารวมกันจัดตั้ง บุคคลกลุ่มนี้เรียกว่า "คณะผู้ก่อการ"
- 1.2 ทำหนังสือบริคณห์สนธิ นำหนังสือบริคณห์สนธิไปจดทะเบียนที่กรมการค้า กระทรวงพาณิชย์
- 1.3 คณะผู้ก่อการจะต้องทำหนังสือชี้ชวน เพื่อให้มีผู้สนใจมาซื้อหุ้นของบริษัทและจะต้องดำเนินการให้มีผู้มาจองหุ้นของบริษัทจนครบจำนวนหุ้นที่ขอจดทะเบียน
- 1.4 เมื่อมีผู้จองหุ้นจนครบทุกหุ้นแล้ว บริษัทเรียกผู้จองหุ้นทุกคนประชุมจัดตั้งบริษัท โดยในที่ประชุมจะต้องเลือกตั้งกรรมการบริหารบริษัทอย่างน้อย 1 คน และกำหนดอำนาจหน้าที่ของกรรมการในการกระทำการแทนบริษัท และดำเนินการเรียกเก็บค่าหุ้นครั้งแรกอย่างน้อย ร้อยละ 25 ของมูลค่าหุ้น
- 1.5 หลังจากเรียกเก็บค่าหุ้นครั้งแรกแล้ว จึงไปขอจดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัดเพื่อให้มีสภาพเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย โดยนำสำเนาการประชุม หนังสือบริคณห์สนธิระเบียบข้อบังคับไปขอจดทะเบียน

1.6 ต้องมีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทจำกัด

1.7 ต้องมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในราชอาณาจักร

หนังสือบริคณห์สนธิ คือ หนังสือที่แสดงวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งบริษัทและร่วมกันลงชื่อไม่น้อยกว่า 7 คน (ผู้เริ่มก่อการ) มีรายละเอียดดังนี้

1. ชื่อบริษัทจะต้องมีคำว่า "จำกัด" ไว้ท้ายชื่อนี้ด้วยเสมอไป

2. สำนักงานของบริษัทซึ่งจดทะเบียนจะต้องอยู่ ณ ที่ใดในพระราชอาณาเขต

3. วัตถุประสงค์ทั้งหลายของบริษัท

4. ค่าแสดงว่าความรับผิดชอบของผู้ถือหุ้นจะมีจำกัด

5. จำนวนทุนเรือนหุ้นแบ่งออกเป็นหุ้นมีมูลค่ากำหนดหุ้นละเท่าไร

6. ชื่อสำนักงานและลายมือชื่อของบรรดาผู้เริ่มก่อการทั้งจำนวนหุ้นที่ซื้อไว้แต่ละคน

บริษัทมหาชนจำกัด (public company limited) คือ บริษัทประเภทซึ่งตั้งขึ้นด้วยประสงค์ที่จะเสนอขายหุ้นต่อประชาชน โดยผู้ถือหุ้นมีความรับผิดชอบจำกัดไม่เกินจำนวนเงินค่าหุ้นที่ต้องชำระ และบริษัทดังกล่าวได้ระบุนับความประสงค์เช่นนั้นไว้ใน**หนังสือบริคณห์สนธิ**

การจัดตั้งบริษัทมหาชนจำกัด

1. มีกลุ่มผู้ก่อการเป็นบุคคลธรรมดาตั้งแต่ 15 คนขึ้นไป และมีกรรมการตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป

2. มีผู้ถือหุ้นตั้งแต่ 100 คนขึ้นไป โดยผู้ถือหุ้นคนหนึ่งถือหุ้นได้ไม่เกินร้อยละ 0.6 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายทั้งหมดรวมกัน และไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมด ส่วนหุ้นจำนวนที่เหลือบุคคลใดบุคคลหนึ่งจะถือไว้ได้รายละเอียดไม่เกินร้อยละ 10

3. ต้องมีทุนที่ชำระด้วยตัวเงินไม่น้อยกว่า 5 ล้านบาท โดยมีมูลค่าหุ้นละเท่าๆ กัน และจะต้องมีมูลค่าไม่ต่ำกว่าหุ้นละ 20 บาท และไม่เกินหุ้นละ 100 บาท

ประเภทของธุรกิจ

การเลือกประกอบธุรกิจแต่ละประเภทนั้นขึ้นอยู่กับทักษะของผู้ประกอบการที่สามารถจะขับเคลื่อนธุรกิจไปได้ โดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. ธุรกิจการผลิต

2. ธุรกิจค้าส่ง

3. ธุรกิจการค้าปลีก

4. ธุรกิจบริการ

การบัญชีของกิจการทั้ง 3 รูปแบบ ส่วนใหญ่ใช้หลักการอย่างเดียวกัน แต่ก็มีส่วนที่แตกต่างกันอยู่บ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องเกี่ยวกับส่วนของเจ้าของ การบัญชีที่จะกล่าวถึงในหน่วยการเรียนรู้ต่อไปนี้จะเน้นหนักไปในเรื่องวิธีการบัญชีขั้นต้นและหลักบัญชีเกี่ยวกับสินทรัพย์ซึ่งใช้ได้ทั่วไป ไม่ว่าจะจัดขึ้นในรูปแบบใดก็ตาม มีกิจกรรมอย่างไรก็ตามจะใช้หลักการบัญชีเบื้องต้นเช่นเดียวกัน

เปรียบเทียบข้อดีข้อเสียของการเลือกรูปแบบในการดำเนินธุรกิจ

รายละเอียด	เจ้าของคนเดียว	ห้างหุ้นส่วน	บริษัทจำกัด
1. เงินลงทุน	มีเงินทุนจำกัด	ระดมทุนได้มากขึ้น	ระดมทุนได้ง่ายและมาก
2. การบริหารงาน	มีอำนาจเต็มที่	ต้องปรึกษากับหุ้นส่วน	บริหารโดยคณะกรรมการบริษัท
3. ความรับผิดชอบหนี้สิน	เต็มจำนวน	เต็มจำนวน/จำกัดจำนวน	เฉพาะมูลค่าหุ้นที่ยังชำระไม่ครบ
4. ผลกำไรขาดทุน	ไม่ต้องแบ่งใคร	เฉลี่ยให้ผู้เป็นหุ้นส่วน	จ่ายเป็นเงินปันผลตามจำนวนหุ้นที่ถือ
5. ภาษีเงินได้	ตามอัตราก้าวหน้าสูงถึง 37%	ตามอัตราก้าวหน้าสูงถึง 37% ถ้าจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลจะเสีย 15%-30% กรณีขาดทุนไม่ต้องเสียภาษี	อัตราร้อยละ 30 ของกำไรสุทธิ (SME เสียภาษีตามอัตราก้าวหน้า 15%-30%) ในกรณีขาดทุนไม่ต้องเสียภาษี
6. ความน่าเชื่อถือ	น้อย	ปานกลาง	มาก

รูปแบบธุรกิจข้างต้นต่างมีส่วนดีส่วนเสีย ขึ้นกับความเหมาะสมของขนาดและประเภทธุรกิจ ดังนั้นก่อนเริ่มต้นธุรกิจ เจ้าของธุรกิจควรตัดสินใจว่าควรຈະจัดตั้งธุรกิจแบบใดจึงจะเหมาะสมกับธุรกิจของตน เพื่อให้กิจการมีต้นทุนต่ำและมีกำไรสูงสุด

ลักษณะของการดำเนินธุรกิจ

ไม่ว่าจะจัดตั้งธุรกิจในรูปแบบใดแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. ธุรกิจให้บริการ (Service Business) เป็นธุรกิจที่ดำเนินกิจการทางด้านให้บริการ เช่น ธุรกิจเป็นนายหน้าค้าที่ดิน ธุรกิจโรงพยาบาล ธุรกิจโฆษณา ธุรกิจรับตัดเย็บเสื้อผ้า ธุรกิจเสริมสวย เป็นต้น รายได้ของธุรกิจประเภทนี้คือรายได้จากการให้บริการ ส่วนค่าใช้จ่ายคือต้นทุนจากการให้บริการและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เช่น ค่าเช่าสำนักงาน ค่าน้ำ-ค่าไฟ เงินเดือนพนักงาน ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด เป็นต้น

2. ธุรกิจเกี่ยวกับสินค้า เป็นธุรกิจที่ดำเนินกิจการจำหน่ายสินค้าแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ

1) ธุรกิจพาณิชย์กรรมหรือกิจการซื้อมาขายไป (Merchandising Business) หมายถึง ธุรกิจที่ซื้อสินค้าสำเร็จรูปมาจำหน่าย และขายปลีกหรือขายส่งให้ลูกค้า เช่น ร้านขายของชำ ร้านขายเสื้อผ้า ห้างสรรพสินค้า เป็นต้น รายได้ของธุรกิจประเภทนี้คือรายได้จากการจำหน่ายสินค้า ส่วนค่าใช้จ่ายคือต้นทุนของสินค้า เช่น ค่าสินค้า ค่าขนส่งเข้า ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการขาย เช่น เงินเดือนพนักงานขาย ค่าขนส่งออก ค่าโฆษณา และ ค่าใช้จ่ายในการบริหาร เช่น ค่าเช่าสำนักงาน

2) ธุรกิจอุตสาหกรรม (Manufacturing Business) หมายถึง ธุรกิจที่ผลิตสินค้าจำหน่ายเอง เช่น โรงงานอุตสาหกรรมผลไม้กระป๋อง โรงงานอุตสาหกรรมขนมปังสำเร็จรูป เป็นต้น รายได้ของธุรกิจประเภทนี้คือ รายได้จากการจำหน่ายสินค้า ส่วนค่าใช้จ่ายคือต้นทุนในการผลิตสินค้าซึ่งได้แก่ วัตถุดิบทางตรง ค่าแรงทางตรงและค่าใช้จ่ายในการผลิตรวมทั้งค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

ใบงานที่ 1.1
เรื่อง สำนักรูปรูปแบบของกิจการค้า

คำชี้แจง ให้นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน สำนักรูปรูปแบบของกิจการค้าในท้องถิ่นของนักเรียน และจัดทำรายงาน พร้อมนำเสนอหน้าชั้นเรียน ให้แบ่งเป็นกลุ่มดังต่อไปนี้

- กลุ่มที่ 1 ธุรกิจเจ้าของคนเดียว
- กลุ่มที่ 2 ห้างหุ้นส่วน
- กลุ่มที่ 3 บริษัทจำกัด
- กลุ่มที่ 4 สหกรณ์
- กลุ่มที่ 5 รัฐวิสาหกิจ

โดยให้นักเรียนนำเสนอในเรื่อง

- 1. ชื่อของธุรกิจ พร้อมชื่อผู้บริหารของธุรกิจ
- 2. แหล่งเงินทุนของกิจการ
- 3. สินค้าหรือบริการที่ธุรกิจดำเนินการ
- 4. ความรับผิดชอบของธุรกิจที่มีต่อสังคม
- 5. จรรยาบรรณของธุรกิจที่ยึดถือปฏิบัติ
- 6. ผลการประกอบการ
- 7. ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักเรียนที่มีต่อธุรกิจ

แนวคำตอบ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 1.2
เรื่อง สัมภาษณ์นักธุรกิจ

คำชี้แจง ให้นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน ตามความสมัครใจ สัมภาษณ์นักธุรกิจที่มีชื่อเสียง และผู้ประสบความสำเร็จในการดำเนินการทางธุรกิจเกี่ยวกับการดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างๆ โดยจัดทำเป็นรายงานและนำเสนอหน้าชั้นเรียน

แนวคำตอบ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

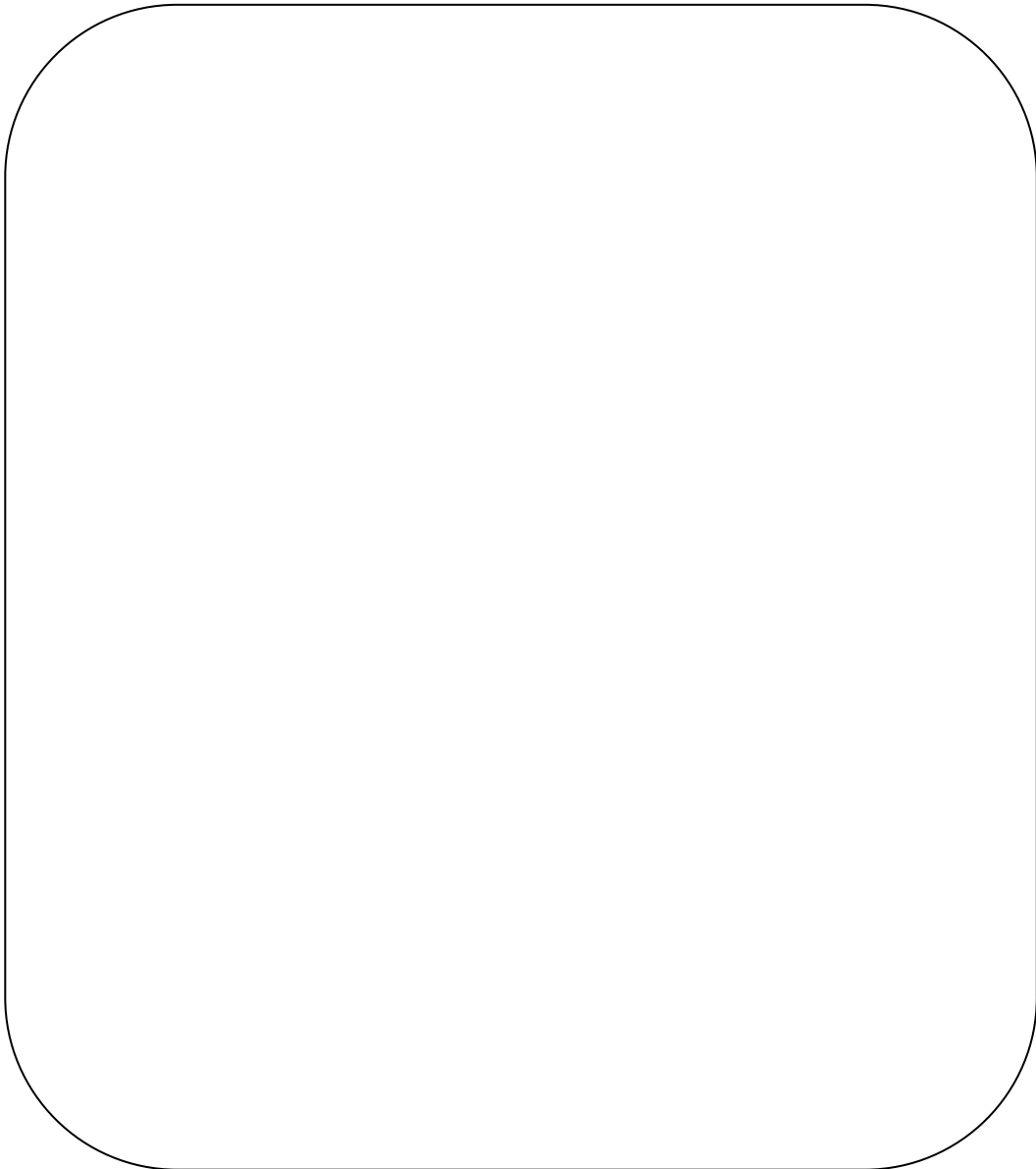
.....

.....

.....

ใบงานที่ 1.3
เรื่อง รูปแบบของกิจการค้า

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปเป็นผังความคิดเรื่อง รูปแบบธุรกิจตามความเข้าใจของนักเรียน

แบบทดสอบหลังเรียน
เรื่อง รูปแบบของกิจการค้า

รายวิชา การบัญชีเบื้องต้น รหัสวิชา ง 30293
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การวิเคราะห์รายการค้า
เรื่อง รูปแบบของกิจการค้า

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย (X) ในช่องที่ตรงกับคำตอบที่ถูกต้อง ลงในกระดาษคำตอบ

- ข้อเสียของห้างหุ้นส่วน คือข้อใด
 - ระดมเงินทุนได้มากกว่ากิจการเจ้าของคนเดียว
 - ระดมทุนได้มากกว่าบริษัทจำกัด
 - รับผิดชอบหนี้สินไม่จำกัดจำนวน
 - นำหุ้นเข้าซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ได้
- ผู้ถือหุ้นชนิดใด มีสิทธิในการบริหารงานในบริษัทจำกัด
 - ผู้ถือหุ้นสามัญ
 - ผู้ถือหุ้นปริมสิทธิ์
 - ผู้ถือหุ้นสามัญนิติบุคคล
 - ผู้ถือหุ้นปริมสิทธิ์ชนิดสะสมเงินปันผล
- บริษัทจำกัด มีข้อจำกัดด้านกฎหมาย โดยกำหนดให้มีผู้เริ่มก่อการจัดตั้งบริษัทไว้อย่างไร
 - 2 คนขึ้นไป
 - 5 คนขึ้นไป
 - 7 คนขึ้นไป
 - 15 คนขึ้นไป
- ข้อจำกัดของบริษัทมหาชน คือข้อใด
 - มีผู้ถือหุ้นตั้งแต่ 100 คนขึ้นไป
 - มีผู้ถือหุ้นตั้งแต่ 50 คน ขึ้นไป
 - มีผู้ถือหุ้น ตั้งแต่ 7 คนขึ้นไป
 - มีผู้ถือหุ้นไม่เกิน 15 คน

5. รัฐวิสาหกิจใดที่ดูแลเรื่องสาธารณูปโภค
 - ก. การท่าเรือแห่งประเทศไทย
 - ข. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
 - ค. การบินไทย
 - ง. บริษัทไทยคม
6. องค์กรธุรกิจใดที่มีความเป็นอิสระมากที่สุด
 - ก. กิจการเจ้าของคนเดียว
 - ข. ห้างหุ้นส่วน
 - ค. บริษัทจำกัด
 - ง. สหกรณ์
7. ข้อใดคือข้อเสียของกิจการเจ้าของคนเดียว
 - ก. มีกฎหมายและข้อบังคับน้อยกว่ากิจการอื่น
 - ข. ได้รับผลกำไรทั้งหมดแต่เพียงผู้เดียว
 - ค. กิจการมีขนาดเล็ก
 - ง. เลิกกิจการได้ง่าย
8. ข้อใดคือลักษณะของห้างหุ้นส่วน
 - ก. มีบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปร่วมก่อตั้งกิจการ
 - ข. มีบุคคลตั้งแต่ 7 คนขึ้นไปร่วมก่อตั้งกิจการ
 - ค. จัดทะเบียนที่กรมทะเบียนการค้า
 - ง. มีการซื้อขายหุ้นให้กับผู้เป็นเจ้าของก่อนขายให้กับบุคคลภายนอก
9. ห้างหุ้นส่วนสามัญ ที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลแล้ว จะมีชื่อเรียกตามข้อใด
 - ก. ห้างหุ้นส่วนสามัญ
 - ข. ห้างหุ้นส่วนวิสามัญ
 - ค. ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล
 - ง. ห้างหุ้นส่วนจำกัด
10. ห้างหุ้นส่วน มี 2 ประเภท คือข้อใด
 - ก. ห้างหุ้นส่วนสามัญและห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล
 - ข. ห้างหุ้นส่วนสามัญและห้างหุ้นส่วนจำกัด
 - ค. ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลและห้างหุ้นส่วนจำกัด
 - ง. ห้างหุ้นส่วนสามัญและห้างหุ้นส่วนวิสามัญ

ภาคผนวก

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน
เรื่อง รูปแบบธุรกิจ

ข้อ	คำตอบ
1	ก
2	ค
3	ก
4	ค
5	ข
6	ค
7	ก
8	ค
9	ก
10	ข

เฉลยใบงานที่ 1.2
เรื่อง สัมภาษณ์นักธุรกิจ

คำชี้แจง ให้นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน ตามความสมัครใจ สัมภาษณ์นักธุรกิจที่มีชื่อเสียง และผู้ประสบความสำเร็จในการดำเนินการทางธุรกิจเกี่ยวกับการดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างๆ โดยจัดทำเป็นรายงานและนำเสนอหน้าชั้นเรียน

แนวคำตอบ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน.....

เฉลยใบงานที่ 1.3
เรื่อง รูปแบบของกิจการค้า

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปเป็นผังความคิดเรื่อง รูปแบบธุรกิจตามความเข้าใจของนักเรียน

อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
เรื่อง รูปแบบธุรกิจ

ข้อ	คำตอบ
1	ค
2	ก
3	ค
4	ก
5	ข
6	ก
7	ค
8	ก
9	ค
10	ข

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร : กรมวิชาการ กระทรวงฯ, 2552.
- คณะกรรมการบัญญัติศัพท์บัญชี สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย. **ศัพท์บัญชี**. กรุงเทพมหานคร : พี.เอ.ลิฟวิง, 2548.
- จิรพันธ์ จันทโรจน์. **บัญชีเบื้องต้น 1**. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ส่งเสริมอาชีพศึกษา, 2548.
- เขาวลัย พงศ์ผาติโรจน์ และคณะ. **หลักการบัญชี 1**. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พิมพ์ครั้งที่ 10, 2548.
- ขุนทดพิมาณ บุญมี. **การใช้แบบฝึกเสริมทักษะเรื่องการบันทึกบัญชีตามระบบบัญชีคู่**. เชียงใหม่ : วิทยาลัยเทคโนโลยีโปลิเทคนิคลานนาเชียงใหม่, 2554.
- นันท์ ศรีสุวรรณ. **บัญชีเบื้องต้น 1**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วังอักษร. 2548.
- _____ . **การพัฒนาการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติเรื่อง การวิเคราะห์รายการค้า**. กรุงเทพมหานคร : โรงเรียนวิทยาลัยพาณิชยการธนบุรี, 2548.
- เบญจมาศ อภิสัทธีภิญโญ. **การบัญชี Accounting 1**. กรุงเทพมหานคร : ซีเอ็ดดูเคชั่น, 2548.
- _____ . **บัญชีอย่างง่าย**. นครราชสีมา : ไอเดียซอฟต์แวร์เทคโนโลยี, 2550.
- เบญจมาศ อภิสัทธีภิญโญ และคนอื่นๆ. **การบัญชีขั้นต้น**. นครราชสีมา : ไอเดียซอฟต์แวร์เทคโนโลยี, 2550.
- ปิยลักษณ์ พงศ์ดิวัฒนากุล. **บัญชีเบื้องต้น 1**. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์รวมหนังสือกรุงเทพ, 2549.
- พัชรา แสนภักดี และจรัสศรี สุขประเสริฐ. **บัญชีเบื้องต้น 1**. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์หนังสือเมืองไทย, 2549.
- เมธากุล เกียรติกระจาย และศิลปะพร ศรีจันทเพชร. **ทฤษฎีการบัญชี**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2548.
- โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๕๔. **หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๕๔**. อำนาจเจริญ : ฝ่ายวิชาการ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๕๔, 2556.
- วรรณา วงศ์วิวัฒน์. **การบัญชีเบื้องต้น 1**. กรุงเทพมหานคร : เอ็มพันธ์ , 2549.
- วิไล นครสุวรรณ. **บัญชีเบื้องต้น 1 (การบัญชี 1)**. กรุงเทพมหานคร : พัฒนาวิชาการ (2535), 2548.
- วัฒนา ศิวะเกื้อ ดุษฎี สงวนชาติ และ นันทพร พิทยะ. **การบัญชีขั้นต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.
- สมเดช โรจน์ศรีเสถียร. **การบัญชีธุรกิจ**. กรุงเทพมหานคร : ธรรมนิติ, ม.ป.ป.
- สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย. **มาตรฐานการบัญชีฉบับรวมชุด พ.ศ. 2554 ชุด 1**. กรุงเทพมหานคร : พี.เอ.ลิฟวิง, 2554.

สวัสดี พุ่มภักดี และประภัสสร กิตติมนิโรรม. **บัญชีเบื้องต้น 1**. กรุงเทพมหานคร : พัฒนาการวิชาการ (2535), 2548.

สุขจิต ฌ นคร. **การบัญชีการเงินและการบัญชีเพื่อการจัดการ**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2549.

สุธาทิพย์ พาโพธิ์. **การบัญชีการเงิน**. กรุงเทพมหานคร : เอมพันธ์, 2548.

เสนีย์ (อำเจริญ) พวงยาณี. **หลักการบัญชี**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น, 2551.

อรรถัยก์ ท่ามา. **การบัญชีเบื้องต้น 1**. กรุงเทพมหานคร : รัตนโรจน์การพิมพ์, 2556.

อมรศรี วีชรพิบูลย์ และคณะ. **หลักการบัญชี 1**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรังสิต, 2549.

อัจฉราพร โชติพฤษ. **การบัญชี 1**. กรุงเทพมหานคร : เอมพันธ์, 2549.

